

Lázně **Bohdaneč**

Strategie rozvoje města Lázně Bohdaneč 2011 – 2027

(pracovní podklad pro 4. jednání expertní skupiny 26. května 2011)

REALIZAČNÍ TÝM

Pozn.: všechna jména jsou řazena abecedně dle příjmení

GaREP, spol. s r. o. (metodické vedení a obsahová garance Strategie)

Ing. Jan Binek, Ph.D.

PhDr. Iva Galvasová

Mgr. Jan Holeček

RNDr. Kateřina Chabičovská

Ing. Jan Voborník (externí spolupráce)

SURPMO, a. s. (grafické výstupy, fotodokumentace a projekce výsledků Strategie do územního plánu)

Ing. arch. Miroslav Baťa

Ing. arch. Alena Koutová

SURPMO
s.r.o.
PROJEKTOVÉ STŘEDIŠKO
HRADEC KRÁLOVÉ

EXPERTNÍ SKUPINA (zástupci veřejnosti a samosprávy)

Ing. Miroslav Antal

Ing. Rudolf Bubla

Ing. Jaromír Fröhlich

Ing. Zdeněk Gilar

Ing. Milan Havránek

Ing. Květoslava Jeníčková

mjr. Mgr. Petr Kadlec, Ph.D.

Ing. Radek Kladiava

pan Aleš Kořínek

paní Zuzana Kořínková

Ing. Martin Kouba

Ing. Jaroslav Kvapil

Ing. Zdeněk Makovský, Ph.D.

Vladimír Nevole, Lic.

pan Petr Papák

Ing. Ondřej Rejman

nadstrážmistr Pavel Řehoř

Mgr. Libuše Sýkorová

Ing. Ladislav Štěpánek

MUDr. Jan Vanáč

Ing. Martin Vaško

pan Luboš Vomlel

pan Adolf Vondrka

Ing. Ivan Zelenka

SPOLUPRÁCE

Městský úřad Lázně Bohdaneč: Bc. Pavlína Kubů, Ing. Jaroslav Mrázek, Ing. Lucie Paclíková, Ing. Daniel Tůma

Základní škola Lázně Bohdaneč

OBSAH:

ÚVOD	4
1 ANALYTICKÁ ČÁST	5
1.1 Situační analýza.....	5
1.2 Šetření názorů aktérů	10
1.3 SWOT analýza.....	14
1.4 Shrnutí analytické části	18
2 NÁVRHOVÁ ČÁST	20
2.1 Úvod do návrhové části.....	20
2.2 Strategická vize	20
2.3 Priority a Strategické cíle.....	22
2.4 Další postup	29
2.5 Zhodnocení dosavadního procesu pořízení Strategie.....	29

ÚVOD

Strategie rozvoje města Lázně Bohdaneč 2011–2027 (dále jen Strategie) je základním koncepčním dokumentem, který formuluje směřování rozvoje města v dlouhodobém horizontu (zvoleno období, které přibližně odpovídá 4 volebním obdobím obecního zastupitelstva).

Hlavním cílem je na základě konsenzu občanů, podnikatelů a dalších místních aktérů stanovit vizi rozvoje, tj. jak by mělo v budoucnu město vypadat, a cestu směřující k dosažení této vize.

Důležitým aspektem Strategie je sladění a vyvážení ekonomických, sociálních a ekologických procesů a koordinace veřejných a soukromých aktivit.

Strategie je klíčovým podkladem pro stanovení územních dispozic rozvoje v rámci územního plánu města.

Vytvoření Strategie umožní městu:

- poznat základní podmínky a předpoklady rozvoje v širších souvislostech,
- nalézt a vysvětlit příčiny vývoje i současné situace,
- poznat hlavní trendy rozvoje a pochopit silné a slabé stránky pro jeho uskutečnění,
- formulovat žádoucí cíle rozvoje,
- navrhnout cesty jak využít příležitostí a rozvinout vnitřní i vnější potenciál dané obce či regionu umožňující překonat problémy či bariéry a dosáhnout tak vytyčených cílů.

Proces zpracování Strategie:

- probíhá na principu spolupráce a konsenzu občanů a hlavních aktérů rozvoje,
- bude akceptovatelný důležitými subjekty v území,
- garantuje soulad s relevantními strategickými dokumenty (kraj, ČR, EU),
- je zakončen schválením příslušnými orgány města (Zastupitelstvo města).

1 ANALYTICKÁ ČÁST

1.1 Situační analýza

Situační analýza je stručným/rámcovým popisem stavu, ve kterém se město nachází, a to jak s ohledem na svůj rozvoj v čase, tak s přihlédnutím k jeho pozici vzhledem k vnějšímu prostředí.

Důležitou součástí Analytické části je Průzkum názorů obyvatel města, klientů lázní, místních firem a zájmových organizací.

Strukturovaným shrnutím rozvojové situace města je SWOT analýza – analýza vnitřních silných a slabých stránek a vnějších příležitostí a ohrožení.

1.1.1 Základní charakteristika města

Město Lázně Bohdaneč se nachází v severozápadní části Pardubického kraje na křižovatce komunikací I/36 a II/333. **Město leží v zázemí Pardubic** a v blízkosti Hradce Králové. Z fyzicko-geografického hlediska se město nachází v Polabské nížině, což pozitivně ovlivňuje jeho rozvojové dispozice. Nachází se zde jedna z nejvýznamnějších Národních přírodních rezervací a oblastí Natura 2000 z celého Pardubického kraje (Bohdanečský rybník a rybník Matka). Lázně Bohdaneč představují i **jediné lázeňské místo v Pardubickém kraji**.

Město Lázně Bohdaneč má bohatou historii, která jeho současný stav formuje až do dnešních dní. Jedná se zejména o polohu města, která předurčovala jeho dopravní význam již ve 14. století, dále je to unikátní rybníční krajina, založená Vilémem z Pernštejna na přelomu 15. a 16. století a také hlavně tradice lázeňství, která zde byla založena na konci 19. století.

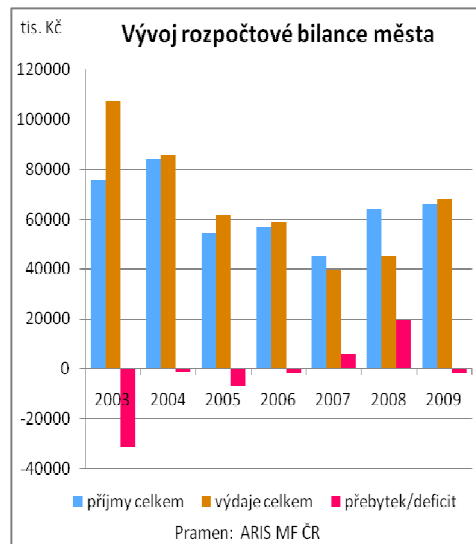
V současnosti jsou Lázně Bohdaneč součástí okresu i obvodu s rozšířenou působností (ORP) Pardubice. Město Lázně Bohdaneč ale zároveň představuje jeden z 26 obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem (POÚ) v Pardubickém kraji, který zahrnuje celkem 20 obcí.

V rámci územního rozvoje je velmi důležité, že město je součástí území, které je dle Politiky územního rozvoje ČR (2008) navrženo jako **součást rozvojové oblasti republikového významu OB 4** (Hradec Králové – Pardubice). To může v budoucnu hrát významnou roli z hlediska plánování strategických investic do území z evropské či národní úrovně.

Město je členem Regionálního svazku obcí Bohdanečsko a Sdružení lázeňských míst ČR.

Možnosti rozvoje města se odvíjí od rozpočtového omezení města. Roční výdaje rozpočtu města po konsolidaci v letech 2003 až 2009 kolísaly podle míry získaných dotací cca mezi 40 a 80 mil. Kč. Za toto období město proinvestovalo více než 170 mil. Kč.

Město je zřizovatelem několika organizací – mateřské školy (MŠ), základní školy (ZŠ), Služeb města Lázně Bohdaneč (SMLB) a městské policie (MP). Vedle toho je i zakladatelem Městsko-lázeňského informačního centra Lázně Bohdaneč, o.p.s. (MIC).

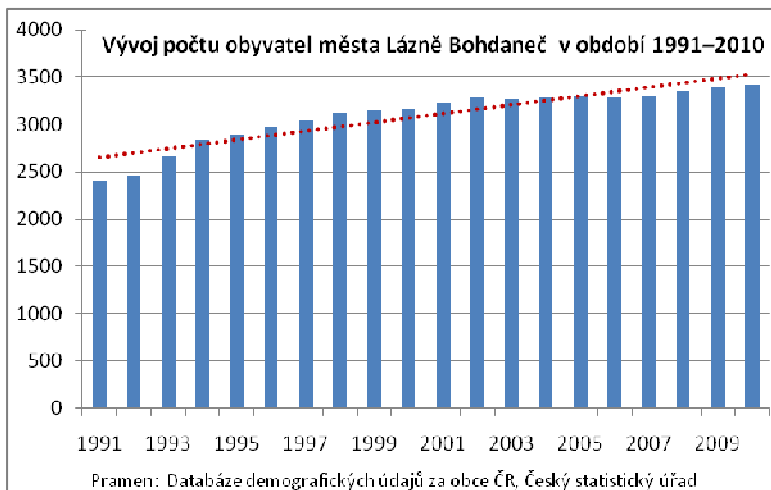

1.1.2 Lidské zdroje

Obyvatelstvo a osídlení

Ve městě Lázně Bohdaneč žilo k 31. 12. 2010 celkem 3 414 obyvatel, přičemž až na dvě výjimky (v letech 2003 a 2006) od roku 1991 dochází k jeho každoročnímu zvyšování. Je to dáno zejména migrací obyvatelstva do města díky atraktivitě blízkého krajského města a trendů stěhování z velkých měst do jejich zázemí a na rozdíl od většiny obcí v ČR i zvýšeným přirozeným přírůstkem.

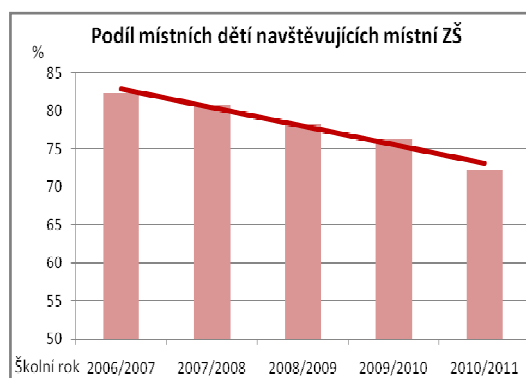
Index stáří (poměr počtu obyvatel věkové skupiny 65+ k obyvatelstvu skupiny 0–14) **města stále nedosahuje hodnot vyšších než 100** (87 na konci roku 2009) přestože se stále pomalu zvyšuje. Tato situace je velmi dobrá v porovnání se situací v kraji či ORP Pardubice (průměr za kraj činil 107 a za ORP dokonce až 122 na konci roku 2009).

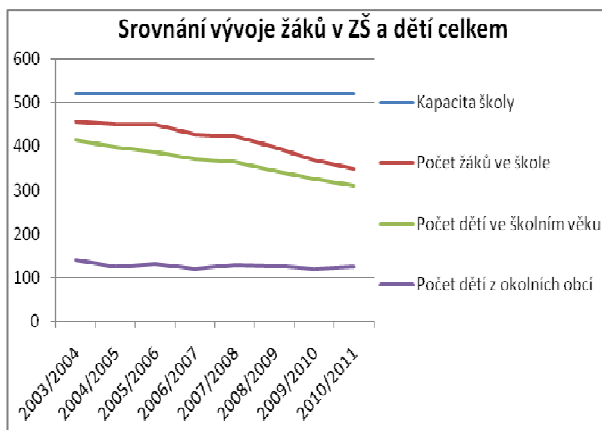
Domovní fond města byl v roce 2001 tvořen zejména rodinnými domy (90 % z obydlených domů). Počet domů ve městě Lázně Bohdaneč ale v poslední dekádě současně s jeho rozvojem výrazně stoupá a data ze Sčítání lidu, domů a bytů 2011 mohou být již v absolutních číslech výrazně jiná (jejich zveřejnění bude na začátku roku 2013). **Výstavba probíhá zejména na okrajích města a podílí se na růstu počtu obyvatel.**

Školství a vzdělanost

Základní vzdělávání zajišťují MŠ a ZŠ v rozsahu 1. – 9. třída. **Naplněnost MŠ kolísá v několikaletých cyklech v závislosti na počtu dětí v ročníku. V současnosti je téměř dvojnásobný převis poptávky po místech v MŠ.**

Naplnění kapacity ZŠ je nedostatečné, neboť je zde zaznamenáván průběžný úbytek žáků (o 20 % od roku 2003). Celková naplněnost tak klesla mezi školními roky 2003/2004 a 2009/2010 z 87,7 % na 67,1 %. Jelikož počet dětí v ZŠ nekorresponduje s počtem dětí ve školním věku, které ve městě bydlí, tak tento stav je

způsoben spíše odchodem žáků na jiné ZŠ do Pardubic než změnami v demografii. **Vzdělanost místního obyvatelstva je dlouhodobě nadprůměrná.** Ve městě působí i několik institucí dalšího vzdělávání (školící střediska).

Zdravotní a sociální služby

Spektrum zdravotnických služeb je relativně pestré a je zajištěno převážně ve Zdravotnickém středisku Na Lužci. Lokalizace lázeňského zařízení a blízkost krajských měst s velkými

nemocnicemi je ještě rozšiřuje a zkvalitňuje. Tyto skutečnosti přináší značnou výhodu pro místní obyvatelstvo v porovnání s většinou obcí v ČR.

Sociální služby zajišťuje Středisko oblastní charity Pardubice. Ve městě není Domov pro seniory. Nejbližší takové zařízení se nachází až v Přelouči nebo Pardubicích. Dostat se do nich je ale velmi obtížné kvůli jejich obsazenosti. V budoucích 10–20 letech ale bude nutné díky stále se zvyšujícímu podílu složky obyvatel 65+ (post-produktivní věk) na celkové populaci podobné zařízení ve městě vystavět.

Kultura, sport a volnočasové aktivity

V oblasti kultury, sportu a volnočasových aktivit místních obyvatel hraje významnou roli blízkost a snadná dostupnost města Pardubice, kde je nabídka těchto služeb velmi široká. Nicméně v oblasti kultury zaujímají ve městě významnou roli Léčebné lázně Bohdaneč, jež vytváří bohatý kulturní program nejen pro své lázeňské hosty, ale pořádané akce jsou otevřeny i široké veřejnosti. Tento program je ale spíše pro starší cílovou skupinu. **Ve městě se nachází různá sportovní zařízení, ale jsou často v nevyhovujícím stavu (např. sokolovna nebo fotbalové hřiště).** Do rekonstrukce volnočasových zařízení nebo do zcela jejich nové výstavby (např. víceúčelová sportovní hala na míčové sporty) bude nutné vzhledem k významnosti a velikosti města vložit významné veřejné i soukromé investice. Nejčastější venkovní aktivity jsou pěší turistika a cykloturistika. Za zmínku jistě stojí i místní golfový areál.

1.1.3 Ekonomika

Podnikání

Pro ekonomiku a image města jsou zásadní firmou Léčebné lázně Bohdaneč, a. s. Lázně jsou největším zaměstnavatelem ve městě (více než 250 zaměstnanců). Většina ostatních významných zaměstnavatelů působí v průmyslové výrobě (ve strojírenském, elektrotechnickém a chemickém průmyslu). K největším zaměstnavatelům patří Vojenské zařízení 4935 na Lužci (více než 200 zaměstnanců), Transform a Strojon (oba překračují 100 zaměstnanců). **Dle výsledků šetření největších podniků cca 20 % zaměstnanců tvoří obyvatelé města.** Z hlediska rozvoje větších podniků je důležitým faktorem jejich poloha v rámci města. S výjimkou firmy Strojon nacházející se ve středu města jsou lokalizovány v okrajových částech, zejména v lokalitě Na Lužci, která je ale také dopravně dostupná pouze středem města. Vybavenost službami je vyšší než u většiny sídel obdobné velikosti.

Míra podnikatelské aktivity ve městě byla v roce 2010 dobrá a činí 223 registrovaných podnikatelů na 1000 obyvatel (průměr v Pardubickém kraji je 212 podnikatelů na 1000 obyvatel).

Trh práce

V únoru 2011 činila **míra nezaměstnanosti ve městě 6,1 %** (tomu odpovídá 96 uchazečů o zaměstnání). Jde o hodnotu **výrazně pod průměrem** okresu (6,9 %), kraje (9,9 %) i ČR (9,6 %), samotné město má 14. nejnižší míru nezaměstnanosti mezi obcemi okresu Pardubice. **Takto příznivých hodnot dosahuje město dlouhodobě.**

Město je významným střediskem pracovních míst. Poslední přesné údaje ze sčítání v roce 2001 hovoří o 822 pracovnících, kteří do města dojíždí za prací, více než 300 místních obyvatel pracovalo v místě bydliště (ovšem cca 1000 obyvatel vyjíždělo za prací mimo město).

1.1.4 Lázeňství, rekreace a cestovní ruch

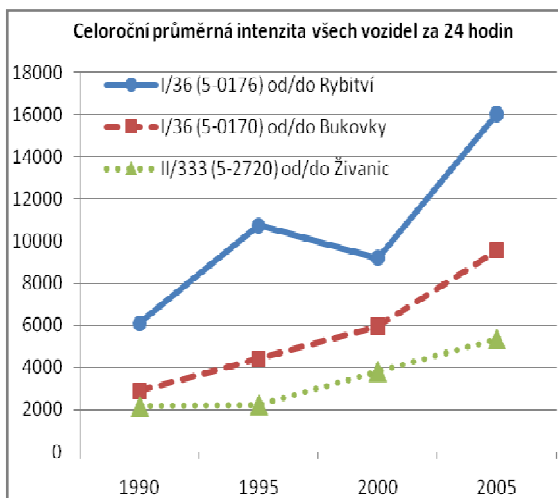
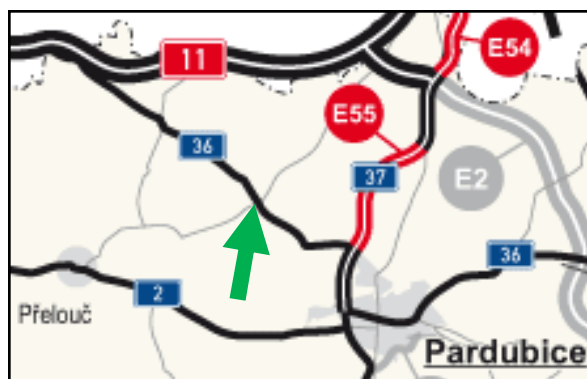
Město je jediným lázeňským místem v Pardubickém kraji. Lázeňské aktivity zajišťují Léčebné lázně Bohdaneč, a. s. V roce 2009 léčebné lázně navštívilo cca 13,5 tis. hostů. Více než 75 % z nich byli na léčebném pobytu hrazeném z veřejného zdravotního pojištění a pobýlo zde průměrně 24 dny. Ostatní samoplátci zde trávili průměrně méně než 5 dní.

Vedle lázeňství hraje z hlediska cestovního ruchu důležitou roli hustá síť pěších stezek a hlavně díky rovinatému charakteru území i síť cyklostezek, které se v posledních letech v katastru města vybuďovaly. Doposud málo využitý potenciál (zejména v oblasti marketingu cestovního ruchu) představuje lokalizace technických (Opatovický kanál) nebo kulturních (pavilon Gočár) památek. Komplexní přírodní území s dominancí specifické rybníční krajiny města a jeho okolí jsou také významným rekreačním zázemím pro obyvatele Pardubic a Hradce Králové, kteří představují jedinečnou složku potenciálních návštěvníků.

V závislost na zvyšující se atraktivitě města v oblasti cestovního ruchu začíná ve městě působit i celá řada stravovacích a ubytovacích zařízení. Vedle dlouhodobě lokalizovaných zařízení jako jsou například lázně nebo hotel Technik se ve městě začaly v posledních několika letech objevovat nové pensiony a ubytování v soukromí. Tím se spolu s postupným rozvojem kapacit lázní **rozšiřuje celková lůžková kapacita města až do současné podoby cca 800–900 lůžek, čímž se město Lázně Bohdaneč řadí mezi významná střediska cestovního ruchu v Pardubickém kraji.**

1.1.5 Dopravní dostupnost a obslužnost

Město se nachází na křižovatce z regionálního hlediska poměrně významných silnic první třídy (I/36) a druhé třídy (II/333). Vybudování kruhového objezdu na náměstí v roce 2002, kde se tyto silnice kříží, vedlo k výraznému snížení počtu dopravních nehod a ke zvýšení plynulosti dopravy. **Intenzita provozu na obou komunikacích je značná.** Při sčítání dopravy v roce 2005 bylo zaznamenáno na I/36 směrem od Pardubic více než 16 tis. automobilů za den, což je téměř o 75 % více než v roce 2000. Intenzita dopravy do současné doby ještě vzrostla. Částečnému odlehčení od dopravy v centru města, ale pouze

ve směru Pardubice – Chlumeč nad Cidlinou by mohl pomoci dlouhodobě v dokumentech navrhovaný obchvat, jehož termín výstavby ale není dosud známý, a propojení dálnice D11 s rychlostní komunikací R 35. Místní komunikace a chodníky vyžadují opravy zejména v okrajových částech města. Pro dojíždku za prací a za službami je zásadní trolejbusová linka MHD č. 3, která město spojuje s Pardubicemi. Frekvence spojů je poměrně vysoká. Spojení s dalšími městy zajišťují autobusové společnosti. Z hlediska železniční dopravy je významná blízkost hlavního nádraží Pardubice, kde je napojení železnice na mezinárodní koridory. Část obyvatel pro dojíždku za prací také využívá cyklostezku mezi městy Lázně Bohdaneč a Pardubice.

1.1.6 Technická infrastruktura

V současnosti je základní síť městského vodovodu stabilizována. Určité specifikum v oblasti vody představují Léčebné Lázně Bohdaneč a.s., neboť vedle vlastního zdroje pitné vody mají také zdroj minerální vody, který je pro jejich činnost důležitý.

Kanalizace celého města Lázně Bohdaneč včetně napojení na ČOV byla kompletně dokončena v roce 2010, a tak nebrání dalšímu územnímu rozvoji.

Současné vedení energetikou je dostatečné, ale při budoucím intenzivnějším rozvoji města bude nutné ho posílit. Město má určité specifikum, kdy část je plynofikována a část je napojena na horkovod. Určitý limit rozvoje představuje vedení vysokého napětí, které jde přes zastavěné území, což bude nutno při dalším rozvoji města nutno vyřešit.

Systém sběru a nakládání odpadu je ve městě vyřešen a nepředstavuje větší problém.

1.1.7 Přírodní prostředí a ochrana území

Katastr města je tvořen vyváženým poměrem přírodních složek. Nadprůměrný je podíl lesních ploch pokrytých listnatými lesy, trvalých travních porostů a zejména vodních ploch, což je ovlivněno specifickou rybníční krajinou. **Koeficient ekologické stability území je díky tomu značně vysoký.**

V areálu lázní se nachází udržovaný vnitřní lázeňský park, na který navazuje neudržovaný vnější lázeňský park. Oba parky jsou ve vlastnictví léčebných lázní.

V katastru města se nachází velmi významná přírodní oblast, která je velmi přísně chráněna. Jedná se o Bohdanečský rybník, rybník Matka a přilehlá území v rozsahu téměř 249 ha (11,5 % katastru města). Tato oblast je vymezena jako národní přírodní rezervace a evropská významná lokalita a ptačí oblast, což zásadně limituje způsob využití tohoto území.

1.1.8 Bezpečnost a ochrana obyvatel

Na území existuje efektivně fungující integrovaný záchranný systém Pardubického kraje, mezi jehož základní složky patří Hasičský záchranný sbor České republiky, Jednotka sboru dobrovolných hasičů Lázně Bohdaneč, zdravotnická záchranná služba a Policie České republiky. V případě vzniku mimořádné události je tento systém aktivován a schopen zajistit ochranu obyvatel i ve městě Lázně Bohdaneč. Tato skutečnost je vzhledem k rizikovým provozům firem v blízké průmyslové zóně Semtín velmi důležitá. Vedle toho je každodenní bezpečnost a ochrana obyvatel města již dlouhodobě zajišťována Městskou policií Lázně Bohdaneč.

1.2 Šetření názorů aktérů

V rámci analytických prací na Strategii rozvoje města Lázně Bohdaneč (SRMLB) proběhlo v březnu 2011 šetření názorů mezi obyvateli, klienty lázní a podnikateli (významnými zaměstnavateli) a neziskovými organizacemi působícími ve městě. Šetření byla zaměřena na zjištění názorů na kladné a záporné stránky života ve městě, spokojenost se zajištěním různých typů služeb, a také na představy respondentů o žádoucích směrech budoucího rozvoje města. Smyslem a cílem šetření je zajistit zpětnou vazbu na dosavadní správu města a aktuálně formulovat rozvojové záměry v maximální míře s ohledem na potřeby těch, kterým město (co by místo pro bydlení, rekreaci či podnikání) slouží.

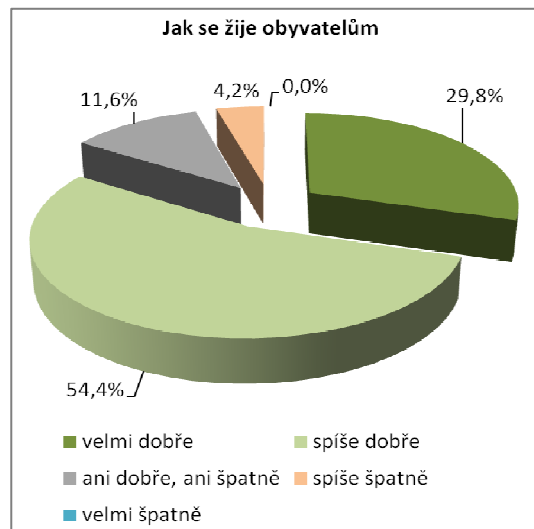
Průzkum (šetření názorů veřejnosti) se neuskutečnil poprvé, ale navazuje na obdobná šetření uskutečněná v letech 1997, 1999, 2001, 2004 a 2008.

1.2.1 Náhledy obyvatel města

Šetření proběhlo mezi obyvateli staršími 15 let. Zúčastnilo se jej celkem 218 obyvatel, což tvoří 8 % populace města starší 15 let. Vzhledem k tomu, že struktura respondentů (podle pohlaví, věku atd.) dobře odpovídala celkové populaci města, lze výsledky považovat za vypovídající.

Obyvatelé jsou s životem ve městě většinou celkem spokojeni. Převážná většina jich uvedla, že se jim ve městě žije dobře (84,2 %). „Špatně“ hodnotí život ve městě pouze 4,2 % respondentů, „velmi špatně“ však nikdo.

Na životě ve městě se dotázaným **líbí** především **blízkost přírody** a **klid** (72,6 % a 47,4 %). Dále obyvatelé oceňují také výhodnou polohu města – jeho **dostupnost veřejnou dopravou** (54,9 %) a **blízkost Pardubic** (44,7 %).

Co se týče jednotlivých typů podmínek pro život, jsou obyvatelé nejčastěji spokojeni s **bezpečností ve městě** (a to téměř všichni – 92,8 %), dále se **zajištěním veřejné dopravy** a **dostupností města, vzhledem a upraveností města, podmínkami pro turisty, bydlením, péčí o historické památky** (více než 80,0 % obyvatel).

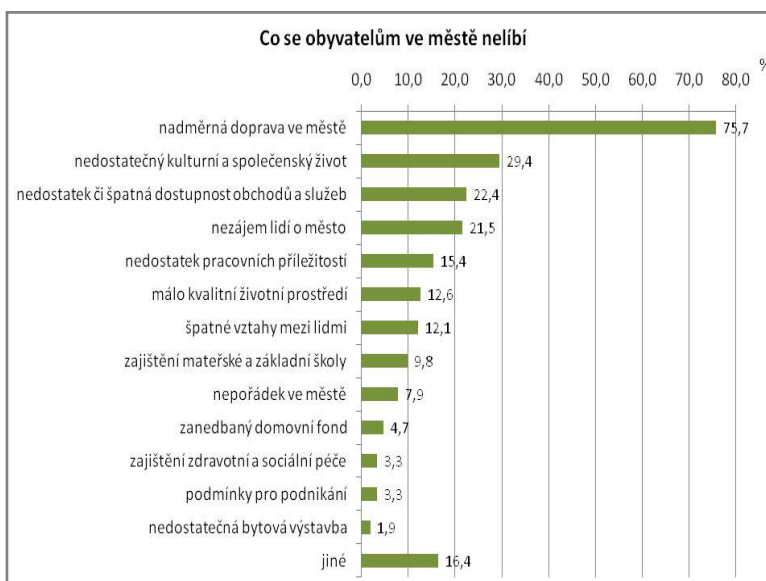
Významně nejčastější skutečností, která se obyvatelům **nelíbí**, je nadměrná **doprava** (75,7 %). Ve srovnání s ní jsou již další

odpovědi relativně málo významné – nedostatečný kulturní a společenský život, nedostatek či špatná dostupnost obchodů a služeb, nezájem lidí o město atd. (méně než 30,0 % respondentů). Nespokojeni

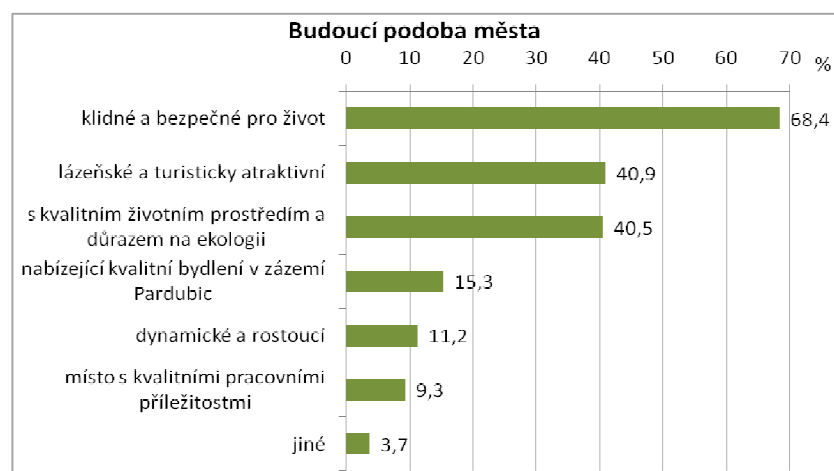
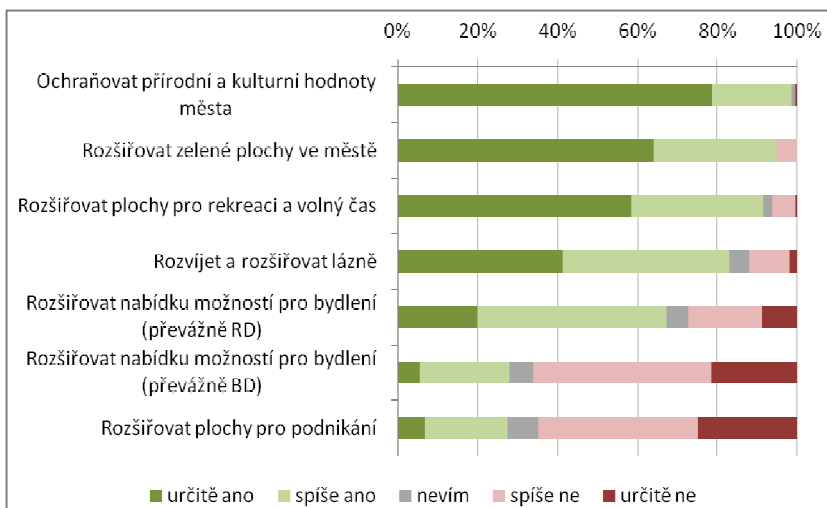
jsou respondenti ponejvíce s kvalitou silniční sítě (66,8 %), kulturou a společenským životem, nabídkou obchodů a služeb (více než polovina respondentů).

Záležitosti, které se obyvatel bezprostředně netýkají, jsou jim ve větší míře lhostejné. Jedná se zejména o podnikání (37,3 %), ale překvapivě také o nabídku pracovních příležitostí (27,2 %). Toto je však ovlivněno strukturou obyvatel, kteří se zapojili do průzkumu (např. nabídka pracovních míst je významně více lhostejná obyvatelům nad 65 let a obyvatelům, kteří nepracují).

Naopak osoby pracující přímo ve městě jsou s nabídkou pracovních míst velmi často spokojeny, stejně tak s podmínkami pro podnikání.

V oblasti **dalšího rozvoje města** by podle respondentů měl být kladen největší důraz na **ochranu přírodních a kulturních hodnot města (98,6 %)**, **rozšiřování zelených ploch ve městě (94,9 %)**, **rozšiřování ploch pro rekreaci a volný čas (91,4 %)**. Naopak dvě třetiny respondentů jsou proti budování bytových domů, a také proti rozšiřování ploch pro podnikání.

Co se týče **budoucí podoby města**, dávají obyvatelé přednost městu **klidnému a bezpečnému pro život** (dvě třetiny respondentů). V podobném duchu jsou i další dosti četné odpovědi. Zhruba 40 % respondentů si představuje město **lázeňské a turisticky atraktivní**, nebo město s **kvalitním životním prostředím** a důrazem na ekologii. Poměrně málo byl

zmiňován „akční“ rozvoj, tedy město dynamické a rostoucí (11,2 %) a město s kvalitními pracovními příležitostmi (9,3 %). Vzhledem k tomu, že respondenti měli možnost uvést dvě vize budoucího stavu

svého města, byly sledovány také často zmiňované kombinace. Nejvíce respondenti uváděli „klidné a bezpečné pro život a město s kvalitním životním prostředím a důrazem na ekologii“ a „klidné a bezpečné pro život, a přitom lázeňské a turisticky atraktivní“.

1.2.2 Situace a potřeby podniků působících ve městě

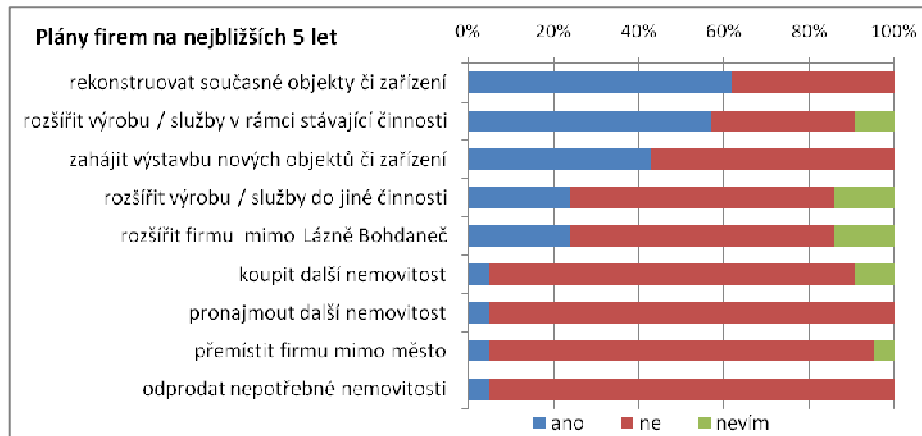
Šetření se zúčastnilo 22 podniků působících ve městě. **Šetřené podniky zahrnují téměř 1000 pracovníků**, což je silná většina pracovních míst ve městě. **Obyvateli města je obsazeno pouze cca 22 % těchto míst**. Třetina pracovníků působí v průmyslové výrobě. Za poslední tři roky poklesl počet pracovníků v dotazovaných podnicích o 9 %.

Největším zaměstnavatelem ve městě jsou Léčebné lázně Bohdaneč s více než 250 pracovníky, více než 200 pracovníků má Vojenské zařízení 4935 na Lužci, počet 100 zaměstnanců překračují i Transform a Strojón. V kategorii 50–99 zaměstnanců působí jeden subjekt, 20–49 zaměstnanců má již pět podniků. Přijetí nových zaměstnanců předpokládá v budoucnu 41 % podniků (9).

Možnosti **získat nové plochy pro podnikání by využilo 36 % podniků** (8), větší část z nich však tuto potřebu nemá. Čtyři podniky mohou zájemcům nabídnout volné prostory v areálu podniku.

Pro 80 % podniků je důležitá spolupráce s městem. Léčebné lázně Bohdaneč (LLB) považují dobrou spolupráci s městem jako za nezbytnou pro svůj rozvoj. LLB nabízí možnost kulturního využití i pro místní. Pro klienty LLB je zásadní omezení intenzity dopravy.

Požadavky podniků na investiční akce města úzce souvisí s umístěním podniku v rámci města. **Jednoznačně vyplývá potřeba podniků v lokalitě na Lužci na zlepšení dopravního napojení**. Několikrát byla zdůrazňována **potřeba zajistit dostatečný počet parkovacích míst v okolí centra města**. **Z dalších potřeb podniků lze zmínit výměnu informací, vzájemnou podporu v rozvojových aktivitách,** jasný územní plán s výhledem strategického rozvoje, spolupráce v propagaci. Kritizována byla i nepřiměřenost zásahů městské policie.

Pokud jde o to, **co podniky mohou nabídnout**, tak byly nejčastěji zmiňovány **pracovní příležitosti**. Mnohé subjekty zdůrazňovaly počty osob, které do města přivedou a které zvyšují místní poptávku.

1.2.3 Názory zástupců neziskových organizací

Osloveno bylo 9 neziskových organizací: Klub důchodců, Volejbalový klub VK Lázně Bohdaneč o. s., Komorní soubor Škroup, Junák, svaz skautů a skautek ČR – středisko Lázně Bohdaneč, Myslivecké sdružení Bohdaneč, Kroužek mladých strážníků při Městské policii Lázně Bohdaneč, TJ Sokol Lázně Bohdaneč, Český rybářský svaz MO Přelouč, místní skupina Lázně Bohdaneč, Sbor dobrovolných hasičů.

Z těchto subjektů jsou dvě organizace sportovní, tři zájmové, dvě volnočasové orientované na mládež, jedna společenská a jedna kulturní. **Členy pěti organizací jsou i děti a mládež**. Členská základna poloviny z nich je stabilní, u tří organizací počet členů klesá. **Rostoucí tendenci zaznamenává pouze**

Klub důchodců. Největší organizací dle počtu členů je TJ Sokol (260 členů, počítáme-li do toho i Asociaci sportu pro všechny), následuje místní skupina Českého rybářského svazu.

Podmínky pro činnost ve městě označuje většina organizací za uspokojivou. Pozitivně byla, až na některé výjimky, hodnocena spolupráce s městem. Nejčastějšími typy spolupráce je poskytnutí prostor pro činnost a finanční podpora činnosti ze strany města.

Organizace považují stávající podporu ze strany města většinou v zásadě za dostatečnou, žádají však pomoc města při rekonstrukci objektů, v nichž působí. Největším tématem v této oblasti je provoz sokolovny, která slouží nejen Sokolu, ale i k pořádání různých kulturních a společenských akcí. Objekt naléhavě vyžaduje rekonstrukci. V souvislosti s touto situací byla zmiňována **absence odpovídajícího prostředí pro pořádání kulturních a společenských akcí.** Z dalších investičních aktivit byla uvedena i rekonstrukce „staré školy“, kde některé organizace sídlí, či dofinancování výstavby hasičské zbrojnice. Bariérou pro činnost volejbalového klubu je chybějící vhodné hřiště se zázemím. Od září 2011 bude klub nucen využívat hřiště v Pardubicích.

Organizace městu nabízí (vedle své běžné činnosti s členskou základnou) také **pořádání či pomoc s pořádáním různých akcí pro veřejnost a péči o určité záležitosti ve městě** podle svého zaměření.

Při koncipování priorit a cílů SRMLB je důležité podle možností **zohlednit strategické cíle jednotlivých organizací.** Sokol usiluje o vyřešení stavu sokolovny a o zachování sportovní činnosti pro obyvatele města. Cíli Sboru dobrovolných hasičů jsou rozvoj práce s mládeží, ustálení členské základny mládeže a dorostu. Cíli Mysliveckého sdružení jsou zachování původních druhů zvěře, péče o krajinu a zeleň. Cíli Junáka jsou udržet činnost a zajistit dostatek mladých vůdců. Cíli Volejbalového klubu jsou získat hřiště se zázemím, rozšířit počet členů, založit družstvo žen. Kroužek mladých strážníků by chtěl zaujmout co nejvíce mladistvých a snížit počty problémové mládeže. Cíli Rybářského svazu jsou chov ryb, péče o vody, činnost dětských kroužků a pořádání závodů.

1.2.4 Pohled klientů lázní

Průzkumu se zúčastnilo celkem 92 klientů, především staršího věku (65 a více let), tři čtvrtiny z nich tvořily ženy. S pobytem ve městě jsou celkově spokojeni téměř všichni respondenti (98,8 %). Respondentům se na Lázních Bohdaneč nejvíce líbí **klidné prostředí** města, a také **blízkost** a dobré spojení do **Pardubic**. Relativně často uváděli také **okolní přírodu a vzhled města**. Naopak **negativně poukazují především na silnou dopravu a také na nedostatečnou vybavenost města obchody.**

Většina respondentů (přes 80 %) se chce do lázní v budoucnu opět vrátit. Hlavními důvody jsou **spokojenost s pobytem, příjemné prostředí a výborná odborná péče.** Poměrně vysoký podíl respondentů uvedl, že se jim zde prostě líbí.

Co se týče vybavenosti města, respondenti nejvíce využívají obchody a turistické nebo vycházkové trasy. S vycházkovými trasami je převážná většina z nich spokojena, často jsou však nespokojeni s nabídkou obchodů. Velmi málo respondenti využívají městskou knihovnu, cyklostezky a kadeřnictví či kosmetiku (méně než čtvrtina z nich). Nikdo z respondentů nevyužil golfové hřiště.

1.3 SWOT analýza

SWOT analýza je shrnutím všech provedených analýz. Snaží se komplexně zachytit vnitřní specifika města, jeho výhody a pozitiva, ale i problémy a bariéry (S/W). Současně se zaměřuje na vnější vlivy, které mohou na město působit jako rozvojové šance, které by město mohlo využít, a na hrozby, jejichž podcenění by mohlo udržitelný rozvoj města negativně ovlivnit (O/T).

SWOT analýza	
S – silné stránky	
1.	jediné léčebné lázně v Pardubickém kraji
2.	lázeňská a rezidenční image města
3.	strategická pozice města poblíž dvou krajských měst a vyšší dopravní infrastruktury
4.	institucionální podpora regionálního rozvoje (ORM, MIC)
5.	město je součástí rozvojové oblasti republikového významu
6.	stabilita sídelní struktury
7.	rostoucí počet obyvatel, příznivá vzdělanostní a věková struktura
8.	dobrá úroveň bydlení a technického vybavení bytů
9.	umístění základní a mateřské školy v centru města
10.	zavedený grantový systém podpory aktivit
11.	dostatečná nabídka základní i specializované zdravotní péče a sociálních služeb
12.	rozvinutá zájmová činnost, tradiční zájmové organizace (Sokol, Junák atd.)
13.	podprůměrně nízká míra nezaměstnanosti
14.	zdravý městský rozpočet (přiměřená dluhová služba)
15.	velké množství pracovních příležitostí ve městě i v nedalekých Pardubicích
16.	vysoký podíl mimorozpočtového financování investic (čerpání dotací)
17.	existence stabilních a perspektivních průmyslových odvětví ve městě a v jeho blízkosti
18.	tradice rybníkářství a lázeňství
19.	diverzifikovaná síť služeb
20.	příznivé podmínky pro zemědělství (úrodná půda)
21.	existence atraktivit pro cestovní ruch (lázně, Gočár, Opatovický kanál, rybníky)
22.	turistická infrastruktura (turistické stezky, MIC, ubytovací kapacity, golf atd.)
23.	expanze a dostatečná kapacita ubytování
24.	atraktivní centrum města (náměstí, Ráj)
25.	území s výrazným rekreačním potenciálem v zázemí města
26.	tradiční kulturní akce
27.	bohatý společenský život v léčebných lázních
28.	dopravní spojení s krajskými městy a spádovými obcemi (MHD, IAD, cyklostezky)
29.	kompletní technická vybavenost města (zásobování energiemi)
30.	nápojení na systém zásobování pitnou vodou
31.	zcela plynofikované město (nižší úroveň oxidu siřičitého)
32.	funkční systém nakládání s odpady
33.	významné přírodní hodnoty (krajinu s pozůstatky rybníční soustavy, NPR, lázeňský park)
34.	mírné klimatické podmínky a rovinný reliéf krajiny

35. vysoká ekologická stabilita území
36. rozvinutá hydrografická síť včetně umělých toků (Opatovický kanál)
37. zachovalé lesní komplexy
38. vyšší míra retence a akumulace srážkových vod díky vyšší lesnatosti
39. zlepšující se jakost vody v povrchových tocích
40. vysoký podíl zvláště chráněných území
41. existence a využívání přírodních léčivých zdrojů (peloidy, kyselka)
42. stálá služba městské policie

SWOT analýza

W - slabé stránky

1. zastaralý Statut lázeňského místa a Územní plán
2. nekoordinovaná činnost města v oblasti regionálního rozvoje v posledních 4 letech
3. negativní vlivy suburbanizace (kolonie, samoty, roztráštěné zastavěné plochy v krajině)
4. nízká architektonická úroveň individuální výstavby
5. stoupající tendence výstavby rodinných domů (rozpínání sídla)
6. vysoká cena nových bytů (obtížná dostupnost bytů pro mladé rodiny)
7. chybějící občanská infrastruktura v nových obytných souborech
8. nevyužití části zastavěného území, zejména v centru města
9. základní škola a městský úřad fungují ve více budovách
10. špatný stavebně technický stav a vybavenost základní školy
11. nezájem rodičů dětí o bohdanečskou základní školu
12. kolísavé využití kapacity mateřské školy
13. nedostatek sportovních ploch pro potřeby základní školy a pro výkonnostní sport
14. nedostatečné prostory pro sport a rekreaci (hala pro míčové sporty, sokolovna, kemp atd.)
15. špatné stavebně-technické parametry některých sportovních zařízení
16. absence vybavenosti pro seniory
17. nevyhovující zázemí pro specializovanou zájmovou činnost
18. kulturní aktivity ve městě jsou cíleny zejména na starší klientelu lázní
19. nevhodné dopravní napojení výrobních lokalit (Na Lužci, Za Farou, STROJON)
20. existence výrobního podniku Stroj, s.r.o. v blízkosti náměstí
21. vysoký podíl dojíždějící pracovní síly
22. přerušená tradice budování partnerství se soukromým sektorem
23. nízká atraktivita části zemědělsky využívané krajiny pro turistiku
24. nevyužití existujícího potenciálu krajiny ke každodenní příměstské rekreaci
25. chybějící nabídka turistických produktů na vícedenní pobyt (s výjimkou lázní)
26. špatný technický stav staveb arch. Gočára (pavilon Gočár, Škroup)
27. nedostatek parkovací kapacity pro potřeby lázní
28. vysoká intenzita tranzitní dopravy
29. zatížení místních komunikací nákladní dopravou
30. neexistence obchvatu města
31. neexistující spojení MHD s okrajovými částmi města (Na Lužci, k mlýnům)
32. trasa vrchního vedení vysokého napětí vedoucí centrem města

33. převažující způsob nakládání s odpady skládkováním
34. lázeňský park ve špatném přírodním stavu
35. stálý pokles výměry (kvalitní) orné půdy
36. zemědělsko-průmyslová krajina s nízkou prostupností
37. část příměstských lesů je těžko prostupná (neudržovaná nebo s civilizačním limitem)
38. nerekvizované skládky odpadů (Liškovský, pod firmou Hokr)
39. znečišťování ovzduší (lokální topeniště na tuhá paliva, tranzitní doprava, Transform)
40. zvyšující se koncentrace (překračování limitů) NOx, PM10 a ozonu
41. image „policejního“ města

SWOT analýza

O - příležitosti

1. aktivnější zapojení města do rozvoje mikroregionu Bohdanečsko a regionu Pardubicka
2. trend pohybu obyvatel směrem z velkých měst do jejich zázemí
3. hypotéky na individuální výstavbu
4. dotace na regenerace obytných domů
5. blízkost/dosažitelnost středoškolského a vysokoškolského vzdělání (Pardubice, HK)
6. zvýšený objem koupěschopné poptávky díky klientele lázní a školicím střediskům
7. možnost obnovy/posílení tradice rybníkářství
8. pestrá škála dotační podpory na úrovni kraje, státu a EU
9. možnosti spolupráce veřejné správy se soukromým i neziskovým sektorem
10. rozšíření těžby šterkopísku
11. všeobecný rozvoj lázeňské a kongresové turistiky
12. zvyšující se zájem o netradiční typy cestovního ruchu (programy pro seniory atd.)
13. vytvoření hypocentra nadregionálního významu (Kladruby nad Labem - Pardubice- Slatiňany)
14. přeměna vytěžených oblastí šterkopísku v rekreační oblasti
15. agroturistika
16. využití lesů pro denní rekreaci
17. legislativní a finanční podpora rozvoje cestovního ruchu (nový zákon o cestovním ruchu)
18. dokončení dálnice D11 a rychlostní silnice R35
19. záměr státu v oblasti výstavby mýtných bran na komunikacích I. třídy
20. zájem dopravního podniku o rozšíření trolejbusové dopravy ve městě
21. posílení významu pardubického mezinárodního letiště
22. legislativní ochrana hodnot území (novelizace stavebního zákona)
23. podpora revitalizace krajiny dotačními tituly
24. posílení podpory rekultivace starých ekologických zátěží
25. využívání nejlepších dostupných ekologických technologií
26. technická opatření na zemědělských půdách
27. budování biokoridorů a biocenter lesního typu
28. zvýšení zájmu obyvatel na ochraně přírodních hodnot

SWOT analýza	
T - hrozby	
1.	nekoordinovaný rozvoj Hradecko – pardubické aglomerace (doprava, suburbanizace)
2.	nerespektování principů udržitelnosti rozvoje v legislativním a ekonomickém prostředí
3.	nedostatečné zákonné nástroje pro regulaci výstavby na „zelené louce“
4.	tlak na zástavbu všech volných ploch bez řešení širších vazeb
5.	riziko segregace skupin obyvatel v důsledku nevhodných urbanistických řešení
6.	intenzivní zrychlování trendu v pohybu obyvatel z velkých měst do jejich zázemí
7.	úbytek dobrovolníků pracujících s dětmi a mládeží
8.	projevy celosvětové ekonomické nebo hypoteční krize
9.	živelná expanze supermarketů, tržišť apod.
10.	stát jako největší zaměstnavatel (časté změny v koncepcích státu – dislokace)
11.	nevyužívání "brownfields"
12.	omezení úhrad lázeňské péče z veřejného zdravotního pojištění
13.	zkracování délky pobytu, celkového počtu či opakovaných návštěv turistů v PK
14.	celkově nízká úroveň návštěvnosti a spotřeby služeb v regionu Východní Čechy
15.	zvyšující se konkurence okolních regionů v oblasti cestovního ruchu
16.	založení konkurenčních lázní
17.	nedostatek financí na dopravní stavby (obchvat, D11, R35)
18.	nedostatek finančních zdrojů na údržbu komunikací
19.	změna dotační politiky státu ve vztahu k podpoře dopravní obslužnosti obcí
20.	omezování spojů ve veřejné dopravě
21.	zatížení území dopravou vytěženého štěrkopísku
22.	sousedství města s průmyslovou zónou v Semtíně (ekologická havárie)
23.	střet těžby štěrkopísku s ochranou hodnot území
24.	snižování zásob podzemních vod
25.	zvýšené riziko znečištění podzemních vod (díky propustnosti podloží)
26.	neochota občanů podílet se na separaci odpadů
27.	rozšiřování zastavěných a zastavitelných území na úkor zemědělské půdy a volné krajiny
28.	absence údržby melioračních soustav (riziko zamokření)

1.4 Shrnutí analytické části

Novodobá historie města je charakteristická dynamickým ekonomickým rozvojem, který je doprovázen nárůstem počtu obyvatel, rychlými změnami celého organismu města, včetně negativních jevů, jakým je nárůst dopravy a suburbanizace.

Pozitivní změny jsou generovány soukromou investiční expanzí i značnými veřejnými investicemi do veřejné infrastruktury a vybavenosti města v řádech stovek miliónů korun v posledních 10 letech. Převažující příznivý trend souvisí s celospolečenskými změnami, zejména s dlouhodobým hospodářským růstem ČR (růstem životní úrovně), ale i s rozvojovými prioritami státu a EU.

Swou významnou roli sehrálo i uplatňování strategie rozvoje města, kterou v posledních přibližně deseti letech bohdanečská samospráva implementovala, a která ukotvila lázeňství jako klíčový rozvojový fenomén a podpořila směr rozvoje města k samostatné ekonomice a využití výrazného rekreačního potenciálu okolní krajiny.

Z nepříliš vzhledného a na nabídku pro obyvatele a návštěvníky chudého maloměsta se stalo atraktivní místo pro bydlení i rekreaci, o čemž svědčí jak názory obyvatel a návštěvníků, zjišťované v průzkumech, tak i „tvrdá“ statistická data dokreslující ekonomický a socio-demografický rozvoj města. Důležité je, že tento žádoucí posun směrem k posílení rezidenčních a rekreačních funkcí města neznamenal odliv výrobních podniků, které vytvářejí nezanedbatelný počet pracovních příležitostí v místě, ale naopak sebou přinesl mírné zlepšení na straně služeb a značné zkvalitnění dopravní a technické infrastruktury a vybavenosti území pro volný čas.

Město však i nadále trpí několika chronickými a závažnými problémy, které se mohou stát kritickými ve vazbě na naplňování dlouhodobé strategie/vize rozvoje města.

Mezi nejzávažnější slabé stránky patří stále se zvyšující intenzita tranzitní dopravy jeho centrem, v těsné blízkosti lázní. S dopravou a s negativními dopady na kvalitu městského prostředí jsou spojeny i nevyhovující zásobovací trasy a lokalizace některých výrobních zón.

Zastaralá či zcela chybějící vybavenost města pro volný čas, vybavenost v sociální oblasti a v oblasti základního školství (ve spojení s odlivem dětí ve školním věku do základních škol v jiných městech), mohou ohrožovat socio-demografickou stabilitu města.

Proti lázeňskému a rezidenčnímu charakteru města působí i špatný stavebně technický stav a vzhled (nejen) okrajových částí města, suburbanizace příměstské krajiny a především zchátralost obou dominant lázní – lázeňského pavilonu Gočár a historického lázeňského parku.

Významnými koncepčními determinantami rozvoje jsou Strategie, Územní plán a Statut lázeňského místa. Ani jeden z uvedených dokumentů neodráží aktuální potřeby města.

Naopak mezi nejvýznamnější silné stránky a příležitosti pro rozvoj města patří jeho strategicky výhodná poloha v zázemí dvou krajských měst, výborná dopravní dostupnost, bezpečnost, vzhled a upravenost centra, přírodní a kulturně historický potenciál, především tradice lázeňství a rybníkářství, a rozvinutá dopravní a technická infrastruktura a vybavenost pro cestovní ruch.

Sestavení profilu města vede k poznání, že město Lázně Bohdaneč – ačkoliv trpí některými chronickými nedostatky - je v mnoha ohledech výjimečné a má velmi dobré předpoklady pro svůj budoucí udržitelný rozvoj.

Za pozornost jistě stojí obrovský rozdíl mezi významem města v regionálním kontextu a jeho malou velikostí co do rozlohy či počtu obyvatel. Aby bylo město úspěšné, musí uplatňováním

rozvojové Strategie využívat maximum svých silných stránek a příležitostí a současně eliminovat své slabé stránky a ohrožení.

Lázně Bohdaneč jsou malým, ale šikovným hráčem na „trhu měst“ a v mnoha směrech směle konkurují o mnoho větším sídlům, které svým obyvatelům a návštěvníkům nemohou nabídnout veškerý komfort, včetně relativně zachovaného prostředí pro krátkodobou rekreaci v přírodě.

Na těchto výjimečných charakteristikách (konkurenčních výhodách) je třeba především založit strategii rozvoje města.

2 NÁVRHOVÁ ČÁST

2.1 Úvod do návrhové části

Návrhová část Strategie navazuje na provedené analýzy¹ a opírá se o diskuse Expertní skupiny, které proběhly 3. 3. 2011, 14. 4. 2011 a 12. 5. 2011.

Smyslem Návrhové části je formulovat dlouhodobou Vizi rozvoje města (v horizontu čtyř volebních období) a stanovit rozvojové Priority a Strategické cíle (SC) vedoucí k jejímu naplnění.

2.2 Strategická vize

Město Lázně Bohdaneč chrání a rozvíjí své jedinečné bohatství, vyrůstající historicky z tradice lázeňství a rybníkářství.

Město Lázně Bohdaneč využívá strategické polohy v Hradecko-pardubické aglomeraci s vynikající dopravní dostupností v zázemí dvou nadregionálních center. Nepodléhá však urbanizačnímu tlaku, který s takovou polohou nevyhnutelně souvisí a který s sebou přináší řadu negativních jevů neslučitelných s principy udržitelného rozvoje. Naopak vyvíjí tlak, spočívající v očištění krajiny a posílení její rekreační funkce a estetické hodnoty. Ke stavebním aktivitám je proto přednostně využíváno již zastavěné území, výjimečně pak méně hodnotná zastavitelná území, avšak vždy v přímé vazbě na stávající urbanizovaný prostor a dopravní a technickou infrastrukturu.

Město Lázně Bohdaneč se po boku Pardubic a Hradce Králové rozvíjí neextenzivně, udržitelně, koordinovaně a organicky, jako plnohodnotné, vybavené, autonomní, menší sídlo městského typu s mono-centrickou urbanistickou strukturou, charakteristickým reliéfem s dominantou kostela, kombinovanou zástavbou rodinných domů kolem centra i menších bytových domů a staveb občanské vybavenosti v centru, kvalitním veřejným prostorem, vybaveností, se všemi funkcemi v harmonickém poměru a v bezkonfliktním uspořádání, s důslednou ochranou a efektivním využíváním svého rezidenčního a rekreačního potenciálu a dostupných zdrojů.

Město Lázně Bohdaneč vnímá lázeňství (v širším slova smyslu cestovní ruch) jako významný fenomén, který město odlišuje od jiných obcí v Pardubickém kraji a dodává mu nezaměnitelnou atmosféru. Je jeho vnitřní silnou stránkou i vnější příležitostí. Lázeňství všichni aktéři rozvoje², především pak samospráva ve spolupráci s léčebnými lázněmi, cílevědomě budují a chrání jej, co by významnou kulturní, civilizační i přírodní hodnotu.

Město Lázně Bohdaneč se potýká s intenzivní dopravou ve svém centru. Tento problém je zásadním ohrožením životního prostředí i největší hodnoty města, kterou je - spolu s přírodou a příměstskou krajinou - existence lázeňství. Proto všichni aktéři rozvoje vyvíjejí maximální snahu o snížení dopravní zátěže centra těžkou dopravou v nejkratším možném čase. Je posilována dopravní dostupnost a obslužnost okrajových částí města s ohledem na jejich specifické využití.

Město Lázně Bohdaneč nedisponuje dostatečnou vybaveností v oblasti školství, sociální péče a volnočasových aktivit. Tento fakt může znamenat postupně se zhoršující stav v ekonomické

¹ především šetření názorů veřejnosti, Průzkumy a rozborů k ÚP Lázně Bohdaneč, Územně analytické podklady pro ORP Pardubice

² mezi klíčové „aktéry“ patří místní správa, veřejnost, soukromý sektor, neziskové organizace, sdružení obcí atd.

sféře i ve sféře socio-demografické. A protože město Lázně Bohdaneč chce aktivně čelit hrozbě stárnutí obyvatelstva, stejně tak i snižující se vzdělanosti v důsledku migrace aktivnější části populace do větších sídel, významně zkvalitňuje svou vybavenost, zejména v oblastech školství a sportu garantovaných samosprávou. Veřejné investování je založeno na důsledném využívání externích zdrojů a na hodnocení efektivity investic.

Pro budoucí udržitelný rozvoj města jsou limitujícími faktory:

1. ochrana přírody a příměstské krajiny
2. zachování lázeňství
3. snížení dopravní zátěže
4. zlepšení stavu občanského vybavení

V uvedených oblastech je ze strany všech aktérů rozvoje vyvíjeno úsilí o zlepšení stavu, zastavení, či alespoň zpomalení nepříznivého vývoje.

Bohdanečská samospráva ve spolupráci s ostatními aktéry rozvoje využívá dostupné nástroje, metody a zdroje k usměrňování udržitelného rozvoje sídla, který se opírá o vyvážený stav a příznivý trend ve všech jeho pilířích, kterými jsou příznivé životního prostředí, hospodářský rozvoj a soudržnosti společenství obyvatel.

Město Lázně Bohdaneč chce být

**„malé lázeňské město,
jediné v Pardubickém kraji,
nabízející svým obyvatelům i návštěvníkům
atraktivní prostředí pro život“**

Vize je dále podrobněji rozpracována pomocí Priorit v rámci tří Rozvojových pilířů, odpovídajících základním pilířům udržitelného rozvoje.³

Strategie důsledně dbá o to, aby se město Lázně Bohdaneč rozvíjelo s ohledem na všechny atributy udržitelného sídla.⁴

³ příznivé životní prostředí + hospodářský rozvoj + soudržnost společenství obyvatel jsou pilíři udržitelného rozvoje; jejich vyvážený vztah pomáhá uspokojovat potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života generací budoucích (§18 zák. č. 183/2006 Sb.)

⁴ aktivní, komplexní, bezpečné, dobře řízené, s dobrým spojením, službami, citlivé k životnímu prostředí, prosperující, dobře projektované a vybudované, spravedlivé ke všem (podle závěrů neformálního jednání ministrů v Bristolu 2005 o udržitelných sídlech v Evropě)

2.3 Priority a Strategické cíle

Priority (jako např. „vysoká úroveň a dostatečná nabídka v oblasti vzdělávání“, nebo „bohatá zájmová činnost a společenské dění“ atd.) lze chápat jako konkrétnější rozpracování strategické Vize do obecně formulovaných budoucích stavů.

Dosažení těchto žádoucích budoucích stavů se pak odvíjí od naplňování obecných/komplexních/dlouhodobých **Strategických cílů** (jakými jsou např. „zvýšit zájem rodičů a dětí o služby bohdanečské základní školy“, nebo „zlepšit úroveň a rozšířit občanské vybavení pro volnočasové aktivity“ atd.).

Strategických cílů - a tím i celé rozvojové Strategie - bude dosahováno realizací konkrétních opatření/politik/aktivit/projektů, které budou ukotveny v navazujícím Programu rozvoje, zpracovaném na kratší časové období.

„Dělicí čáru“ mezi (obecnější a dlouhodobější) Strategii a navazujícím (konkrétnějším a krátkodobějším) Programem lze stanovit takto: Strategie formuluje rozvojovou Vizi a v jejím rámci Priority a Strategické cíle, čímž je vytyčen hlavní směr rozvoje. Program pak Strategii a jednotlivé Strategické cíle podrobněji rozpracovává na dílčí/krátkodobější/operativní Cíle a formuluje postup k jejich dosažení.

Charakteristickým rysem všech Strategických (následně operativních) Cílů je, že jsou stanoveny na základě potřeb aktérů rozvoje, jsou srozumitelné a v maximální možné míře konkrétně vymezené, kvantifikovatelné, reálné, akceptovatelné, vzájemně sladěné a v místní komunitě sdílené.

Strategické cíle jsou stanoveny tak, aby byl v rámci každé Priority jasný rozvojový směr i rámcový obsah. Proto je každá formulace Strategického cíle uvedena slovy: „zvýšit“, „rozšířit“, „udržet“ apod., což vyjadřuje základní směr. Následuje odpověď na otázku „Co?“, která dává představu o věcném zaměření budoucích aktivit pro naplnění Strategického cíle v rámci každé Priority.

V navazujícím Programu, který bude (společně s územním plánem) hlavním nástrojem realizace Strategie, se předpokládá významné zpřesnění Strategických cílů, především v jejich kvantifikaci.

Rozvojové pilíře, Priority a Strategické cíle nelze vnímat odděleně, ale jako celek. Naplňování jednotlivých Strategických cílů by se nemělo vylučovat, ale naopak podporovat a doplňovat.

Většina Priorit a Strategických cílů je průřezových, což znamená, že mají vliv na více než jeden pilíř udržitelného rozvoje (zpravidla se prolínají pilíře „sociální“ a „hospodářský“, případně „environmentální“ a „hospodářský“). Přes tuto průřezovost je každý cíl uveden pouze pod jedním pilířem, a to pod tím, který je na daný cíl citlivější.

Strategické cíle, které jsou velmi silně závislé na územních podmínkách, jsou označeny (UP).

Strategické cíle označené „K“ jsou ze strany nadpoloviční většiny (z 21 hodnotících) členů ES vnímány jako „klíčové“. Strategické cíle označené „V“ jsou ze strany nadpoloviční většiny členů ES vnímány jako „klíčové nebo významné“.

Barevně odlišené SC jsou na základě vyhodnocení všech SC nově formulovány, nebo navrženy k vypuštění, neboť obdržely od nadpoloviční většiny členů ES hodnocení „okrajový“ nebo „nesouhlasím“. U SC č. 2 a 19 bude nutné provést opakované vyhodnocení, neboť se jedná o nově formulované SC.

Na závěr přehledu Priorit a Strategických cílů je uvedeno pořadí hodnocených SC podle jejich známkování „jako ve škole“, kde Klíčový SC = 1, Významný SC = 2, Okrajový SC = 3 a Nesouhlas se SC = 4. Podle tohoto přehledu lze hodnocení SC na „klíčové“ a „významné“ dále zjemnit sestavením pořadí dle průměrné obdržené známky.

Pilíř I: SOUDRŽNOST SPOLEČENSTVÍ OBYVATEL

Priorita A: vysoká úroveň a dostatečná nabídka v oblasti školního i předškolního vzdělávání

Strategický cíl 1. zvýšit zájem rodičů a dětí o služby základní školy (V)

Strategický cíl 2. snížit počet dětí nepřijatých do mateřské školy

Priorita B: bohatá zájmová činnost, kulturní, sportovní a společenské dění

Strategický cíl 3. zvýšit úroveň a rozšířit občanskou vybavenost pro volnočasové aktivity (K)

Priorita C: kvalitní a dostupné zdravotní a sociální služby

Strategický cíl 4. rozšířit občanskou vybavenost pro seniory (V)

Strategický cíl 5. udržet vysokou úroveň zdravotních a sociálních služeb (V)

Priorita D: stabilní ekonomická a socio-demografická struktura a soudržnost obyvatel založená na vysoké úrovni prostředí pro život

Strategický cíl 6. zachovat příznivou socio-demografickou strukturu obyvatelstva a pozvolně rostoucí trend ve vývoji jeho počtu (V)

Strategický cíl 7. zastavit proces suburbanizace a posílit roli centra města při zachování jeho doprovodné rekreační funkce ve vazbě na areál lázní ^(UP) (V)

Strategický cíl 8. zvýšit úroveň bydlení a jeho technického vybavení (V)

Strategický cíl 9. zvýšit podíl revitalizovaných, rekultivovaných a regenerovaných ploch a smysluplně je zapojit do funkčního organismu města nebo přírodního prostředí ^(UP) (V)

Strategický cíl 10. snížit rozsah ploch či aktivit v příměstské krajině, které narušují její celistvost, typický obraz a podmínky pro její rekreační využití ^(UP) (V)

Strategický cíl 11. zvýšit kapacitu a využití rekreačních oblastí, vybavení a prostupnost příměstské krajiny se zaměřením na lázeňství a tradiční (na dopravní a technickou infrastrukturu nenáročné) formy rekreace⁵ ^(UP) (V)

⁵ pěší turistika, cykloturistika, agroturistika, hipoturistika, in-line, koupání, vodáctví, golf apod.

Pilíř II: PŘÍZNIVÉ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Priorita E: kvalitní přírodní prostředí

Strategický cíl 12. snížit koeficient ekologické stability⁶ v rámci celého katastru města ^(UP) (V)

Strategický cíl 13. zvýšit intenzitu aktivit majících pozitivní vliv na přírodní prostředí a krajinu (V)

Priorita F: bezpečné město s příznivým životním prostředím

Strategický cíl 14. snížit imisní zátěž z dopravy a z plošných zdrojů znečišťování ovzduší⁷ (K)

Strategický cíl 15. zvýšit podíl využitelné složky komunálního odpadu (V)

Strategický cíl 16. udržet nízkou úroveň delikvence a kriminality (V)

Strategický cíl 17. zlepšit celkový stav veřejných prostranství (V)

⁶ poměr mezi ekologicky stabilními plochami (např. lesy, louky apod.) a plochami nestabilními (např. orná půda, zpevněné plochy apod.)

⁷ domácnosti spalující odpady a nekvalitní tuhá paliva

Pilíř III: HOSPODÁŘSKÝ ROZVOJ

Priorita G: prosperující lázně

Strategický cíl 18. posílit vazbu a koordinaci rozvojových záměrů města a lázní (V)

~~Strategický cíl 19. zlepšit poměr mezi samoplátcí a klienty zdravotních pojišťoven ve prospěch samoplátců~~

Priorita H: výrazný rezidenční, rekreační a lázeňský charakter města

Strategický cíl 20. zlepšit technický stav a úroveň staveb v centru (V)

Strategický cíl 21. zlepšit stav lázeňského parku při důsledné ochraně jeho výjimečných hodnot (V)

Strategický cíl 22. zlepšit stav turistické infrastruktury (V)

Strategický cíl 23. zintenzivnit cestovní ruch / zvýšit počet atraktivit a produktů cestovního ruchu (V)

Priorita I: příznivé podmínky pro soukromé i veřejné investice

Strategický cíl 24. udržet zdravý městský rozpočet s významným podílem investic a externích finančních zdrojů (V)

Strategický cíl 25. vytvořit efektivní komunikační platformu mezi všemi aktéry rozvoje (V)

Priorita J: rozvinutý soukromý i veřejný sektor

Strategický cíl 26. rozšířit sektor malých a středních podniků orientovaných na služby a výrobu nepoškozující životní prostředí ^(UP) (V)

Strategický cíl 27. udržet ve městě významné zaměstnavatele ve veřejném sektoru (V)

~~Strategický cíl 28. zvýšit podíl domácích zaměstnanců v bohodanečských firmách a institucích~~

Priorita K: výborné dopravní napojení a obslužnost

Strategický cíl 29. rozšířit dopravní obsluhu pomocí veřejné hromadné dopravy (V)

Strategický cíl 30. zlepšit dopravní napojení výroby a omezit negativní vliv dopravy ^(UP) (V)

~~Strategický cíl 31. zvýšit parkovací kapacitu města ^(UP) (V)~~

Priorita L: neextenzivní⁸, udržitelný rozvoj města

Strategický cíl 32. zvýšit ochranu a udržitelný rozvoj území a jeho hodnot⁹ důsledným uplatňováním metod a nástrojů územního a strategického plánování (ÚP) (V)

Priorita M: vysoká úroveň veřejné správy

Strategický cíl 33. zlepšit úroveň a efektivitu služeb místní správy (V)

Strategický cíl 34. zajistit institucionální, materiální a legislativní podporu aktivitám v rámci implementace Strategie (V)

⁸ extenzivní rozvoj je založen na kvantitativních, nikoliv na kvalitativních parametrech (např. hodně obyvatel žijících ve špatných podmínkách)

⁹ hodnoty města typologicky i specificky vymezeny v Územně analytických podkladech pro ORP Pardubice a v Průzkumech a rozbořech k ÚP Lázně Bohdaneč

1,4	SC3: zvýšit úroveň a rozšířit občanskou vybavenost pro volnočasové aktivity
1,5	SC14: snížit imisní zátěž z dopravy a z plošných zdrojů znečišťování ovzduší SC24: udržet zdravý městský rozpočet s významným podílem investic a externích finančních zdrojů
1,6	SC1: zvýšit zájem rodičů a dětí o služby bohdanečské základní školy SC30: zlepšit dopravní napojení výroby a omezit negativní vliv dopravy (UP)
1,7	SC11: zvýšit kapacitu a využití rekreačních oblastí, vybavení a propustnost příměstské krajiny se zaměřením na lázeňství a tradiční formy rekreace (UP) SC17: zlepšit celkový stav veřejných prostranství
1,8	SC16: udržet nízkou úroveň delikvence a kriminality SC18: posílit vazbu a koordinaci rozvojových záměrů města a lázní SC26: rozšířit sektor malých a středních podniků orientovaných na služby a výrobu nepoškozující životní prostředí (UP) SC33: zlepšit úroveň a efektivitu služeb místní správy SC5: udržet vysokou úroveň zdravotních a sociálních služeb
1,9	SC20: zlepšit technický stav a úroveň staveb v centru SC23: zintenzivnit cestovní ruch (zvýšit počet atraktivit a produktů cestovního ruchu) SC27: udržet ve městě významné zaměstnavatele ve veřejném sektoru SC31: zvýšit parkovací kapacitu pro potřeby lázní (UP) SC7: zastavit proces suburbanizace a posílit roli centra města při zachování jeho doprovodné rekreační funkce ve vazbě na areál lázní (UP) SC9: zvýšit podíl revitalizovaných, rekultivovaných a regenerovaných ploch a smysluplně je zapojit do funkčního organismu města nebo přírodního prostředí (UP)
2	SC12: nesnížit koeficient ekologické stability v rámci celého katastru města (UP) SC13: zvýšit intenzitu aktivit majících pozitivní vliv na přírodní prostředí a krajinu SC22: zlepšit stav turistické infrastruktury SC25: vytvořit efektivní komunikační platformu mezi všemi aktéry rozvoje SC29: rozšířit dopravní obsluhu pomocí veřejné hromadné dopravy SC32: zvýšit ochranu a udržitelný rozvoj území a jeho hodnot[5] důsledným uplatňováním metod a nástrojů územního a strategického plánování (UP) SC4: rozšířit občanskou vybavenost pro seniory SC6: zachovat příznivou socio-demografickou strukturu obyvatelstva a pozvolně rostoucí trend ve vývoji jeho počtu
2,1	SC34: zajistit institucionální, materiální a legislativní podporu aktivitám v rámci implementace Strategie
2,2	SC21: zlepšit stav lázeňského parku při důsledné ochraně jeho výjimečných hodnot
2,3	SC15: zvýšit podíl využitelné složky komunálního odpadu

2,4	SC10: snížit rozsah ploch či aktivit v příměstské krajině, které narušují její celistvost, typický obraz a podmínky pro její rekreační využití (UP)
	SC28: zvýšit podíl domácích zaměstnanců v bohdanečských firmách a institucích
	SC8: zvýšit úroveň bydlení a jeho technického vybavení
2,6	SC2: rozšířit nabídku vzdělávání
3	SC19: zvýšit participaci samoplátců na tržbách lázní

2.4 Další postup

ES by měla na svém 4. jednání 26. 5. 2011, které bude spojené s veřejným projednáním pracovního návrhu Strategie, projednat změny ve Strategických cílech, které vyplynuly z jejich hodnocení na 3. jednání ES. Dále bude probíhat diskuse s veřejností, která bude zakončena případným zpracováním připomínek vzešlých z této diskuse.

Z řad členů ES by měla být také nominována užší pracovní a monitorovací skupina, jejímž bezprostředním úkolem bude zahájit přípravné práce na Programu, především pak na jeho tematickém rozčlenění a sestavení „oborových“ pracovních skupin. Ty svou činnost zahájí doplněním/rozšířením Analytické části Strategie. Následovat bude formulace dílčích (operativních) cílů a definice indikátorů sloužících k monitorování Strategie.

Činnost pracovních skupin bude muset být výrazně koordinovaná se samotným procesem pořízení ÚP, neboť – jak je vidět z pojetí a obsahu Strategických cílů – celá řada opatření, směřujících k jejich naplnění, bude podmíněna stavem územně plánovací činnosti a dokumentace.

Po vyhodnocení a případném zpracování připomínek, vzešlých z veřejného projednání Strategie, bude Strategie dopracována a v konečném znění předložena Zastupitelstvu ke schválení.

Bude-li Strategie Zastupitelstvem schválena, paralelně budou probíhat dva procesy, které musejí být průběžně koordinovány:

- vydání pokynů pořizovatele ÚP a dopracování Konceptu ÚP do Návrhu ÚP (končí schválením Návrhu ÚP a vydáním ÚP v roce 2012)
- zpracování navazujícího Programu rozvoje města (končí schválením Programu v Zastupitelstvu v roce 2011).

Za koordinaci obou procesů bude v rámci užší pracovní skupiny sestavené z členů ES odpovědná starostka, která je současně předsedkyní ES, a která je i pověřeným zastupitelem pro pořízení ÚP.

Na obou procesech se bude podílet:

- ES (včetně „oborových“ pracovních skupin např. pro dopravu, sport, školství apod.)
- ORM (případně jiné odbory MěÚ)
- pořizovatel ÚP (v koordinaci s KÚ)
- projektant ÚP (SURPMO)
- externí technická podpora v oblasti pořízení ÚP

2.5 Zhodnocení dosavadního procesu pořízení Strategie

Na 3. jednání ES bylo ze strany ES provedeno zhodnocení dosavadního procesu pořízení Strategie, a to metodou „známkování jako ve škole“. Výsledky jsou následující:

Kvalita podkladů	1,9
Průběh jednání expertní skupiny	2,1
Výsledná podoba strategie	1,8

Pokud bychom výslednou průměrnou známku 2 interpretovali pomocí slovního vyjádření, ES zatím hodnotí proces pořízení Strategie a Strategii jako takovou „velmi dobře“.